

Van Aartsen

gegeven het belang dat hij vertegenwoordigt, wat kritische geluiden heeft laten horen. Zo zit uiteindelijk eenieder daar weer om de tafel. De meest positieve geluiden over het rapport-Santer zijn van de Britten en van Nederland gekomen, maar op dat punt nam de Britse collega een zekere afstand van het plan. Wij doen dat ook. Wij hebben tijdens het informele beraad zeer fors afstand genomen op het punt van de melkveehouderij. Er zijn nog geen echt uitgekristalliseerde standpunten. Ik zal de komende maanden een zekere terughoudendheid betrachten. Wat is groot, wat is klein, wat is intensief, wat is extensief? Voor wij het weten, komt dan uit de kast wat volgens mij nog bij de Commissie in de kast ligt en waaraan de heer Woltjer herinnerde. Redenerend vanuit een zekere consistentie sinds 1992 zou dat ook niet helemaal onbegrijpelijk zijn. Nederland moet daar echter volgens mij niet op voorhand gelukkig mee zijn. In de komende maanden moet er heel voorzichtig worden geopereerd.

De heer **Keur** (VVD): Hoe is het imago van de land- en tuinbouw in Europa eigenlijk? Hoe praat men over ons? Overschotten produceren en de belastingbetaler betaalt maar! Er is toch niemand gebaat bij beelden van het Britse koninklijk huis, dat miljoenen opstrijkt? Dat is de beeldvorming, maar het gebeurt natuurlijk ook. Ik vraag ook niet om dat ene voorbeeld hierin te betrekken, maar in het geheel moeten wij er toch naar kijken.

Minister **Van Aartsen**: Dat ben ik met de geachte afgevaardigde eens, maar ik pleit voor de voorzichtigheid die ik schetste. Je kunt aan die argumentatie opgehangen worden op het moment dat het ons niet uitkomt. Daar wil ik tegen waarschuwen. Wij moeten natuurlijk in wezen geen farming for subsidies hebben.

Mevrouw **Van Ardenne-van der Hoeven** (CDA): Vindt de minister ook dat je voor Nederland heel moeilijk criteria voor intensief en extensief kunt vaststellen?

Minister **Van Aartsen**: Daar kan ik wel een eind mee komen, want wij zijn in Nederland juist vrij ver met een omschrijving van intensief en extensief. Daar kunnen wij overigens ook nog wat Europese normen bij

gebruiken die ook zijn gehanteerd bij de hervorming in 1992. Er zijn sectoren in de Nederlandse landbouw die sterke intensieve trekken vertonen.

Mevrouw **Van Ardenne-van der Hoeven** (CDA): Voorzitter! Het gaat om het maken van een helder onderscheid. Vindt de minister dat dit in Nederland lukt? In Europa is er steeds discussie over.

Minister **Van Aartsen**: In Nederland kunnen wij dat onderscheid gelet op de aard van onze landbouw vrij duidelijk aangeven. Wij hebben in vergelijking met de situatie in een aantal andere landen in Europa nu eenmaal een zeer intensieve vorm van landbouw. Dat heeft te maken met ons grondoppervlak, met de productie, met de hoge graad van precision farming die in Nederland is bereikt. Dat maakt de discussie met mijn collega's in Europa ook gevaarlijk, want als de Nederlandse landbouw als definitie van intensieve landbouw wordt gezien, dan heeft Nederland in de discussie over het Europese landbouwbeleid pas echt een probleem.

De **voorzitter**: Kunt u dit onderdeel van uw betoog binnen vijf minuten afronden? De stemmingen zijn namelijk volgens de planning precies om twaalf uur, en daar wil ik mij aan houden.

Minister **Van Aartsen**: Dan is het misschien beter om nu een cesuur in mijn betoog aan te brengen, omdat anders interrupties, die zo aardig zijn, niet meer mogelijk zouden zijn.

De **voorzitter**: Akkoord.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 11.42 uur tot 12.00 uur geschorst.

□

De **voorzitter**: Enkele fracties hebben mij verzocht om de beraadslaging over de Natuurbeschermingswet (23580) te heropenen. Dat betekent dat wij heden niet kunnen stemmen over de Natuurbeschermingswet en de daarbij ingediende moties.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Regels ter bescherming van in het wild levende planten- en diersoorten (Flora- en faunawet) (23147)**, en over:

- de motie-Van Middelkoop over de jacht op de patrijs (23147, nr. 108);
- de motie-Van Ardenne-van der Hoeven over geautomatiseerde helpdesks voor landelijke en provinciale wet- en regelgeving (23147, nr. 110).

(Zie vergadering van 2 oktober 1997.)

De **voorzitter**: Mevrouw Swildens-Rozendaal trekt het amendement op stuk nr. 70 in. De heer Passtoors trekt het amendement op stuk nr. 75 in. De heer Van den Bos trekt de amendementen op de stukken nrs. 101 en 114 in. Mevrouw Van Ardenne-van der Hoeven trekt de amendementen op de stukken nrs. 46 en 47 in.

In stemming komt het amendement-M.B. Vos (stuk nr. 97, I).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP en het lid Hendriks voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast, dat door de verwerping van dit amendement het andere op stuk nr. 97 voorkomende amendement als verworpen kan worden beschouwd.

Artikel 1 wordt zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement-Van Middelkoop (stuk nr. 34) tot invoeging van een nieuw artikel 1a.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt het amendement-Van den Bos (stuk nr. 120) tot invoeging van een nieuw artikel 1a.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP, de PvdA, D66, de RPF, de groep-Nijpels en het lid Hendriks voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige ertegen.

Naar mij blijkt, is de uitslag van deze stemming onduidelijk. Er moet dus hoofdelijk gestemd worden.

Vóór stemmen de leden: M.B. Vos, Wallage, Van Walsem, Witteveen-Hevinga, Wolffensperger, Woltjer, Van Zijl, Van Zuijlen, Adelmund, Aiking-van Wageningen, Apostolou, Augusteijn-Esser, Bakker, Van den Bos, Van Boxtel, M.M. van der Burg, De Cloe, Dijksma, Dittrich, Duivesteijn, Feenstra, Fermina, Van Gijzel, Giskes, De Graaf, Van Heemst, Hendriks, Houda, Huys, Jeekel, A. de Jong, Kalsbeek-Jasperse, De Koning, Lambrechts, Liemburg, Lilipaly, Marijnissen, Middel, Van Nieuwenhoven, Nijpels-Hezemans, Noorman-den Uyl, Oedayraj Singh Varma, Oudkerk, Poppe, Rabbae, Rehwinkel, Roethof, Rosenmöller, Rouvoet, Scheltema-de Nie, Schimmel, Sipkes, Stellingwerf, Sterk, Swildens-Rozendaal, Valk, Ter Veer, Versnel-Schmitz, Vliegthart en Van Vliet.

Tegen stemmen de leden: O.P.G. Vos, Voûte-Droste, B.M. de Vries, Wolters, Van Ardenne-van der Hoeven, Assen, Beinema, Van den Berg, Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Blaauw, Blauw, Van Blerck-Woerdman, Bremmer, Bukman, V.A.M. van der Burg, Van de Camp, Cherribi, Cornielje, Dankers, Van den Doel, Doelman-Pel, Essers, Gabor, De Haan, Heeringa, Van der Heijden, Hessing, Hillen, Van der Hoeven, Hofstra, Van Hoof, De Hoop Scheffer, Ten Hoopen, G. de Jong, H.G.J. Kamp, M.M.H. Kamp, Keur, Klein Molekamp, Korthals, Leers, Van der Linden, Luchtenveld, Meijer, Van Middelkoop, Mulder-van Dam, Passtoors, Reitsma, Remkes, Van Rey, Rijpstra, Schutte, Smits, Soutendijk-van Appeldoorn, Van der Stoel, Te Veldhuis, Verbugt, Verhagen, Visser-van Doorn en Van der Vlies.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat 60 leden zich voor en 60 leden zich tegen dit amendement verklaren.

Aangezien de stemmen staken en de vergadering niet voltallig is, zal ingevolge het tweede lid van artikel 73 van het Reglement van orde in de volgende vergadering een nieuwe hoofdelijke stemming moeten plaatsvinden.

Ik stel voor, deze stemming te houden na het herfstreces.

Omdat het hier gaat om een essentieel amendement, denk ik dat wij de stemmingen over de gehele

Flora- en faunawet na het herfstreces moeten doen plaatsvinden.

Kan de Kamer hiermee instemmen?

De heer **Passtoors** (VVD): Alhoewel het een essentieel amendement is, ben ik van mening dat wij nu wel kunnen stemmen over de rest van de Flora- en faunawet.

De **voorzitter**: De samenhang der dingen is nogal groot. Het is een essentieel amendement. Ik vind het derhalve zuiverder na het reces over het gehele wetsvoorstel te stemmen. Het is geen wet van Meden en Perzen of een kwestie van het Reglement van orde, het is een kwestie van politieke zuiverheid.

De heer **Van den Bos** (D66): Voorzitter! Om redenen van politieke zuiverheid stel ik voor de stemming op te schorten tot na het reces.

Mevrouw **Van Ardenne-van der Hoeven** (CDA): Voorzitter! Ik sluit mij daarbij aan. Wij hebben heel lang gediscussieerd over dit amendement.

De heer **Hendriks**: Voorzitter! Daar ga ik ook mee akkoord!

De **voorzitter**: De heer Hendriks heeft het woord genomen zonder het gekregen te hebben, maar zijn boodschap was echter helder.

Dan schorten wij de stemmingen over de Flora- en faunawet en daarbij ingediende moties op.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend tijdens het debat over **de voortgang van de programma's ORET, MILIEV en LCL**, te weten:

- de motie-Leers c.s. over hervatting en behandeling van de aanvragen (25600-V, nr. 6).

(Zie vergadering van 7 oktober 1997.)

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over twee moties**, ingediend tijdens de interpellatie-Sipkes over **opvang van uitgeprocedeerde asielzoekers**, te weten:

- de motie-Sipkes over nader onderzoek en toetsing (25663, nr. 2);
- de motie-Sipkes over de terugkeer-nota (25663, nr. 3).

(Zie vergadering van 7 oktober 1997.)

In stemming komt de motie-Sipkes (25663, nr. 2).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van GroenLinks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Sipkes (25663, nr. 3).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van GroenLinks, de SGP en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over twee moties**, ingediend tijdens het debat over **oprichting Kenniscentrum Wageningen en reorganisatie AB-DLO**, te weten:

- de motie-Reitsma over overleg met de Rekenkamer over het besturingsmodel (25458, nr. 2);
- de motie-Cornielje c.s. over de oprichting van een agrarisch kenniscentrum noord (25458, nr. 3).

(Zie vergadering van 8 oktober 1997.)

De **voorzitter**: De heer Reitsma heeft heropening van de beraadslaging gevraagd. Ik stel voor, aan dit verzoek te voldoen.

Daartoe wordt besloten.

□

De heer **Reitsma** (CDA): Voorzitter! De fractie van het CDA wil de motie op stuk nr. 2 intrekken. Wij hebben geluisterd naar de argumenten van de minister en naar de opstelling van de diverse fracties.

De fractie van het CDA komt tot het oordeel dat de motie kan worden